

KONKURSSIASIAMIEHEN TOIMISTO

TOIMINTAKERTOMUS 2004

Oikeusministeriön yhteydessä toimii konkurssipesien hallinnon valvontaa varten konkurssiasiamies. Konkurssiasiamiehen tulee myös tarpeellisessa laajuudessa seurata yrityksen saneerausmenettelyjen toimeenpanoa sekä valvoa, että selvittäjät asianmukaisesti hoitavat tehtävänsä. Konkurssiasiamiehen toimisto on aloittanut toimintansa 1.3.1995.

Henkilöstö

Vuonna 2004 toimiston henkilökuntaan kuului konkurssiasiamies, toimistopäällikkö, 6 konkurssiylitarkastajaa ja kaksi sihteeriä. Yksi konkurssiylitarkastajan viroista perustettiin 1.7.2004 lukien konkurssilain tuomien uusien tehtävien vuoksi. Näissä tehtävissä ovat vuoden 2004 aikana työskennelleet:

konkurssiasiamies	Eero Lyytikäinen
toimistopäällikkö	Eeva Arko-Koski
konkurssiylitarkastajat	Petri Hirsimaa Harri Hämäläinen Antti Kurikka Pekka Pulkamo Riitta Hämäläinen vv. 1.8.2004 lukien Tuomo Kare vs. 1.8.2004 lukien Marina Vatanen 9.8.2004 lukien
osastosihteeri	Anneli Rauhaniemi
toimistosihteeri	Tiina Narvanne vv. 19.6.2004 - Pirjo Sunnari vs. 21.6.2004 lukien

Palkat ja toimintamenot

Konkurssiasiamiehen toimiston määrärahat ja kustannukset ovat kehittyneet seuraavasti:

Vuosi	Palkat	Toimintamenot	Yhteensä
1995	968.304	848.470	1.816.774
1996	1.773.448	1.344.065	3.117.513
1997	2.388.624	3.363.259	5.751.883
1998	2.477.036	5.778.192	8.255.288
1999	2.388.236	3,960.212	6.348.448
2000	2.634.007	3.799.809	6.433.816
2001	2.814.683	4.312.750	7.127.433
2002	505.204	€ 614.802	€ 1.120.006
2003	512.317	532.942	1.045.259
2004	559.131	455.393	1.014.524

Vuodelle 2005 määrärahoja on myönnetty 1.109.000 euroa ja henkilöstön enimmäismääräksi sovittu 10 henkilötyövuotta.

Toimintaympäristö

Tilastotietoja

Vuonna 2004 pantiin vireille 2417 konkurssia, mikä on 13 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vireille pantujen konkurssien määrä oli pienempi kuin kertaakaan sitten vuoden 1985.

Vuoden 2004 aikana pantiin vireille 315 yrityssaneerausta. Määrä on 17 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vuonna 2004 tehdyissä yritys-saneeraushakemuksissa 45 %:ssa oli konkurssihakemus vireillä hakemusta jätettäessä. (Lähde: Tilastokeskus)

Uusi konkurssilaki

Uusi konkurssilaki (120/2004) tuli voimaan 1.9.2004. Laki korvaa vuodelta 1868 periytyvän konkurssisäännön.

Konkurssilain voimaantulo on ollut koko vuoden keskeinen konkurssiasiamiehen toimiston toimintapolitiikkaa määräävä asia. Konkurssilain merkittävimmät muutokset liittyvät vähävaraisten konkurssipesien tehokkaampaan selvitykseen, jossa konkurssiasiamiehellä on keskeinen rooli. Konkurssien raukeamisen sijasta konkurssi voi lain mukaan jatkua julkisselvityksenä, jos se on perusteltua varojen vähäisyyden tai velalliseen kohdistuvien selvitystarpeiden vuoksi. Julkisselvityksestä päättää tuomioistuin konkurssiasiamiehen esityksestä. Julkisselvitykseen siirryttiin 1.9.-31.12.2004 välisenä aikana 12 konkurssissa.

Konkurssipesien valvonta

Konkurssipesien tarkastukset

Raukeavien ja vähävaraisten konkurssipesien erityistarkastuksia on edelleen tehty konkurssivelallisen konkurssia edeltävien väärinkäytösten selvittämiseksi. Tarkastuksia on teetetty myönnetyn määrärahan rajoituksin. Toisaalta myös tarkastustarpeet tai -pyynnöt ovat olleet aikaisempia vuosia vähäisemmät, joten varsinaisia resurssiongelmia ei ole syntynyt. Tarkastuspäätöksiä on tehty 64.

Konkurssiasiamiehen toimiston tarkastustoiminta on kehittynyt seuraavasti:

Vuosi	Velallisen tarkastukset	Konkurssipesien tarkastukset	Yhteensä
1996	45	25	70
1997	164	34	198
1998	160	75	235
1999	139	26	165
2000	135	28	163
2001	193	20	213
2002	123	9	132
2003	43	3	46
2004	64	-	64

Tarkastuskustannuksista osa voidaan periä takaisin konkurssipesistä. Kertomusvuonna konkurssiasiamiehen toimistossa on tältä osin toista kertaa noudatettu ns. nettobudjetointia, jolloin perityt varat saadaan toimiston käyttöön. Takaisinkertymäksi budjetoitiin 115.000 euroa ja takaisinkertymäksi muodostui 128.303 euroa.

Pesänhoitajien vapauttaminen tehtävästään

Konkurssipesän pesänhoitajien vapauttamiseen tehtävästään ei ole viime vuosina ilmennyt aihetta yhtä usein kuin konkurssiasiamiehen toiminnan alkuajoina. Vuonna 2004 konkurssiasiamiehen aloitteesta vapautettiin tehtävästään kuusi eri pesänhoitajaa yhteensä kahdeksassa konkurssipesässä. Pesänhoitajan vaihtamisperusteina on kahdessa tapauksessa ollut pesänhoitajan kuolema, muissa tehtävien laiminlyönnit ja aikaisempi rikostuomio, joka osoittaa pesänhoitajan sopimattomaksi tehtävään.

Aikaisempina vuosina pesänhoitajia on erotettu tehtävistään seuraavasti:

Vuosi	Pesänhoitajat	Pesien lukumäärä
1996	14	25
1997	14	30
1998	12	33
1999	5	13
2000	10	35
2001	11	26
2002	6	8
2003	7	11
2004	6	8
yhteensä	85	189

Koulutustoiminta

Koulutustoiminta on osa toimiston säännönmukaista työtä. Konkurssilain voimaantulo on nostanut tämän tehtävän muiden toimintojen edelle. Tästä osoituksena on oheen liitetty luettelo toimiston henkilöstön koulutustehtävistä. Koulutustoiminnalle on pyritty vaikuttamaan siihen, että paitsi pesänhoitajat myös muut konkurssimenettelyyn osallistuvat tahot ovat saaneet tarvittavan tiedon konkurssilain keskeisistä muutoksista ja erityisesti julkisselvityksestä ja muista Konkurssiasiamiehen toimiston uusista tehtävistä.

Muut asiat

Kansainväliset tehtävät ja yhteydet

Kertomusvuonna konkurssiasiamiehen toimisto osallistui seuraaviin kansainvälisiin yhteyksiä ylläpitäviin ja edistäviin tilaisuuksiin:

- 1) Osallistuminen IAIR (International Association of Insolvency Regulators) vuosikokoukseen 16-18.2.2004 New Delhi, Arko-Koski, Kurikka
- 2) International Exchange of Experience on Insolvency Law (IEEI) collogiumin järjestäminen yhdessä lainvalmisteluosaston kanssa 2-4.6.2004, Helsinki, Arko-Koski, Riitta Hämäläinen
- 3) Thaimaan oikeusministeriön Legal Execution Departmentin (19 henkeä) vierailu konkurssiasiamiehen toimistoon 30.6.2004
- 4) Insol Joint Conference, IAIR:n organisoiman konkurssipesien valvontaa Itä-Euroopan maille esittelevä workshop, 6-7.10. Praha, Arko-Koski
- 5) Osallistuminen Suomen ja Kiinan oikeusministeriöiden yhteistyöhön liittyvään insolvenssiseminaariin 3.-4.11.2004, Helsinki, Arko-Koski

Viranomaisyhteistyö

Konkurssipesien tarkastuksiin liittyvää ja muuta yhteistyötä on edelleen jatkettu viranomaisyhteistyön kehittämissuunnitelmaan (VIRKE) osallistuen. Toimiston edustajina ovat olleet konkurssiylitarkastajat Riitta Hämäläinen ja Marina Vatanen.

Konkurssiasiamies kuuluu jäsenenä myös sisäasiainministeriön yhteydessä toimivaan harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan johtoryhmään.

Konkurssiasiain neuvottelukunta

Neuvottelukunta on kokoontunut tavanomaista useammin eli yhteensä 14 kertaa kertomusvuoden aikana. Neuvottelukunta on saanut valmiiksi mittavan työn hyvää pesähoitotapaa koskevien suositusten uudistamiseksi vastaamaan uuden konkurssilain sisältöä. Neuvottelukunta vahvisti seuraavat 13 uusittua suositusta:

- 1 Konkurssipesän haltuunotto
- 2 Pesäluettelo
- 3 Velallisselvitys
- 4 Työsuhteisiin liittyvät kysymykset konkurssissa
- 5 Pesähoitajan selonteko- ja tietojenantovelvollisuus
- 6 Valvontojen vastaanottaminen sekä jakoluetteloehdotuksen ja jakoluettelon laatiminen
- 7 Velkojainkokouksen järjestäminen ja päätösvallan käyttö
- 8 Konkurssivelallisen toiminnan erityistarkastuksesta
- 9 Takaisinsaannista konkurssissa
- 10 Konkurssipesän kirjanpito ja tarkastus
- 11 Realisointi
- 12 Jako-osuuksien maksaminen
- 13 Pesähoitajan palkkio